

Betænkning afgivet af Beskæftigelsesudvalget den 27. maj 2020

Betænkning

over

Forslag til lov om Seniorpensionsenheden

[af beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 5 ændringsforslag til lovforslaget. Enhedslistens medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1 og 2. Beskæftigelsesministeren har stillet ændringsforslag nr. 3-5.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, V, DF, RV, KF, LA og ALT) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af ministeren stillede ændringsforslag. Flertallet vil stemme imod de af EL stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (SF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af ministeren stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod de af EL stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* i udvalget (NB) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme imod de af EL stillede ændringsforslag.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance

For Venstres, Dansk Folkepartis, Radikale Venstres, Konservative Folkepartis og Liberal Alliances medlemmer af udvalget er det afgørende at sikre, at man skal have mulighed for at trække sig fra arbejdsmarkedet, hvis man er nedslidt og ikke kan arbejde. Derfor indgik Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Konservative Folkeparti og

Liberal Alliance i 2019 en aftale om en ny seniorpension, der sikrer en ret til, at alle nedslidte seniorer – uanset branche – kan trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet før folkepensionsalderen. Partierne noterer, at den socialdemokratiske regering siden hen har tilsluttet sig aftalen om en ny seniorpension.

Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Konservative Folkeparti og Liberal Alliance er tilfredse med, at vi nu får den administrative ramme på plads for fremtidens seniorpension. For partierne har det været afgørende, at den enhed, der behandler seniorpension, bliver en selvstændig myndighed. For tilkendelsen af seniorpension må ikke afhænge af ansøgerens postnummer. Med en selvstændig enhed for tildeling af seniorpension sikrer vi lige vilkår for dem, der søger om seniorpension.

Enhedslisten

Enhedslistens medlemmer af udvalget mener, at der er behov for forbedringer af lovforslaget.

I bemærkningerne til lovforslaget står der i punkt 5: »Som det er tilfældet ved andre ATP-administrerede ordninger, vil Seniorpensionsenheden ikke blive indrettet med henblik på, at borgeren kan mødes med den person i Seniorpensionsenheden, der træffer afgørelse i sagen, inden sagen afgøres.« Borgeren henvises i stedet til at henvende sig i kommunen, som ikke har indflydelse på afgørelsen, for at få vejledning. Det finder EL er meget betænkeligt, da det svækker borgerens retssikkerhed og er fremmedgørende for borgeren. Det burde være en indlysende retlighed, at en borger kan komme i personlig kontakt med den person, der behandler og træffer afgørelse om ansøgningen om seniorpension, da det er en afgørelse, der har afgørende betydning for borgerens fremtidige tilværelse. Det er også en klar forringelse i forhold til den nugældende bestemmelse i lov om social pension, hvor en person i henhold til § 26 c, stk. 3, skal have tilbud om, inden der træffes afgørelse om seniorpension, at

udtale sig i et møde med den eller de personer, der skal træffe afgørelsen.

Ansøgningen om seniorpension og kommunikation mellem ansøgeren og Seniorpensionsenheden skal som hovedregel ske digitalt, men man kan blive undtaget fra kravet om digital kommunikation. Vi mener, digital kommunikation skal være frivilligt for den enkelte borger og ikke et krav.

Bestyrelsen for Seniorpensionsenheden skal være identisk med bestyrelsen for ATP. EL vurderer, at der her må være et habilitetsproblem. I andre sammenhænge ville et bestyrelsesmedlem, der samtidig sidder i en anden bestyrelse, og hvor de to bestyrelser i nogle sammenhænge kan have modsatrettede interesser, være inhabil.

EL støtter, at det skal være en central enhed, der tilkender seniorpension, og håber på forbedring af lovforslaget.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af et mindretal (EL):

Ny paragraf

1) Efter § 2 indsættes i *kapitel 2* som ny paragraf:

»§ 01. Seniorpensionsenheden skal stille en fast sagsbehandler til rådighed for borgere, som søger om seniorpension efter lov om social pension.

Stk. 2. Borgeren skal kunne komme i skriftlig, telefonisk og personlig kontakt med sagsbehandleren, jf. stk. 1.«
[Seniorpensionsenheden forpligtes til at stille en fast sagsbehandler til rådighed for ansøgere til seniorpension]

Til § 19

2) I § 19, *stk. 2*, indsættes efter »Lovens §§«: henvisningen: »01,«.

[Ikrafttrædelse for ny paragraf 01]

Af *beskæftigelsesministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

3) Efter stk. 2 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 3. § 02 finder anvendelse fra den 1. januar 2020.«

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 4-6.

[Virkningsstartspunkt for ny paragraf, der korrigerer en lovteknisk fejl i tidligere lovforslag]

Til § 20

4) Efter nr. 1 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 5 D, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres »1-18 og 21« til: »1-18, 21 og 22«.

[Seniorpensionsenheden omfattes af de særlige regler ved overgang fra skattefritagelse til skattepligt]

Ny paragraf

5) Efter § 20 indsættes som ny paragraf:

»§ 02. I lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 983 af 23. september 2019, som ændret bl.a. ved § 1 i lov nr. 1420 af 17. december 2019 og § 1 i lov nr. 1559 af 27. december 2019 og senest ved § 10 i lov nr. 1583 af 27. december 2019, foretages følgende ændring:

1. I § 23 ændres »Førtidspension« til: »Førtidspension og seniorpension«.

[Korrektion af en lovteknisk fejl i tidligere lovforslag]

Bemærkninger

Til nr. 1 og 2

Det er vigtigt for borgernes retssikkerhed, at en ansøger til seniorpension kan komme i personlig kontakt med den person, der behandler og afgør ansøgningen. En tilkendelse af eller afslag på seniorpension er afgørende for borgerens tilværelse. Derfor har det stor betydning, at der oprettes en tæt og tillidsfuld kontakt mellem ansøgeren til seniorpension og sagsbehandleren, der behandler og afgør ansøgningen.

Til nr. 3

Det foreslås med indsættelse af ny paragraf § 02 under ændringer i anden lovgivning, at § 23 i lov om social pension ændres. Med ændringen af § 23 korrigeres bestemmelsens indhold for en lovteknisk fejl, der skete i forbindelse med indførelse af seniorpension den 1. januar 2020. Det foreslås, at korrektionen får virkning fra den 1. januar 2020, hvilket er i overensstemmelse med lovgivers hensigt.

Det bemærkes, at reglerne siden den 1. januar 2020 er blevet administreret efter de oprindelige intentioner med lovforslaget, som om den lovtekniske fejl ikke var sket.

For beskrivelse af korrektionens indhold henvises til bemærkningerne til nr. 5.

Til nr. 4

Selskabsskattelovens § 5 D indeholder bestemmelser om den skattemæssige behandling ved en eventuel overgang fra skattefritagelse efter selskabsskattelovens § 3, stk. 1, nr. 1-18 og 21, til skattepligt efter selskabsskattelovens § 1.

Det foreslås at ændre bestemmelsen, så den også omfatter Seniorpensionsenheden, der foreslås fritaget for beskatning efter den foreslåede bestemmelse i selskabsskattelovens § 3, stk. 1, nr. 22, jf. lovforslagets § 20, nr. 1. Hvis reglerne for Seniorpensionsenheden på et senere tidspunkt måtte blive ændret, så Seniorpensionsenheden bliver skattepligtig, vil det som udgangspunkt være handelsværdien på tidspunktet for overgangen til skattepligt, der skal anvendes som indgangsværdi i forhold til bl.a. afskrivninger og ved en senere opgørelse af fortjeneste og tab efter de forskellige avancebeskatningslove. Det fremgår af lovforslagets § 19, stk. 1, at loven træder i kraft den 15. juni 2020. Heraf følger, at lovens § 20, nr. 01, har virkning fra den 15. juni 2020.

Til nr. 5

Efter de gældende regler i lov om social pension nedsættes førtidspension på grund af indtægt efter § 32 a, jf. § 23 i lov om social pension, som tidligere var § 21 a.

Den 1. januar 2020 blev seniorpension indført ved lov nr. 1559 af 27. december 2019. Efter lovens og forarbejdernes indhold skal reglerne, der gælder for bl.a. beregning af førtidspension, gælde for både førtidspension og seniorpension.

Det følger af L 67, forslag til lov om ændring af lov om social pension og forskellige andre love (Indførelse af seniorpension), jf. Folketingstidende 2019-20, 1. samling, tillæg A, at retten til at modtage seniorpension efter lov om social pension skal betinges af, at de almindelige krav til indfødsret, bopæl og optjening, som gælder for førtidspension, er opfyldt, og at beregning og udbetaling af seniorpension samt indbetaling til arbejdsmarkedets tillægspension, supplerende arbejdsmarkedspension og obligatorisk pensionsordning reguleres på samme måde som førtidspension, og at Udbetaling Danmark skal varetage de samme opgaver som ved førtidspension.

Det blev derfor foreslået, at § 21 a i lov om social pension blev ændret i overensstemmelse hermed, således at seniorpension nedsættes på grund af indtægter efter § 32 a, på samme måde som førtidspension nedsættes.

Mellem 2. og 3. behandling af L 67, forslag til lov om ændring af lov om social pension og forskellige andre love (Indførelse af seniorpension), jf. Folketingstidende 2019-20, 1. samling, tillæg A, blev L 18, forslag til lov om ændring af lov om social pension, lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om individuel boligstøtte og ligningsloven (Lettelse af grænsehindring ved flytning mellem rigsdelen m.v.), jf. Folketingstidende 2019-2020, 1. samling, tillæg A, stadfæstet, hvormed indholdet af § 21 a i lov om social pension blev flyttet til den nye § 23 i lov om social pension. Ved en lovteknisk fejl blev der ikke fremsat ændringsforslag til L 67, og således blev ændringen i den udgåede § 21 a ikke videreført i den nye § 23 med § 21 a's indhold.

Det bemærkes, at siden den 1. januar 2020 er indtægtsreguleringen af seniorpension sket som oprindelig forudsat,

idet der anvendes samme systemunderstøttelse hos Udbetaling Danmark til beregning i sager om seniorpension og førtidspension. Der er således i praksis foretaget den indtægtsregulering, som oprindeligt var intentionen med lovforslaget.

Det foreslås i overensstemmelse med lovgivers hensigt at foretage en lovteknisk korrektion, således at indtægtsreguleringen i § 23 omfatter både seniorpension og førtidspension med virkning fra den 1. januar 2020. Ændringsforslaget betyder dermed, at den lovtekniske fejl bliver rettet, så det kommer til at fremgå af § 23 i lov om social pension, at både førtidspension og seniorpension indtægtsreguleres på grund af indtægter efter § 32 a.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 29. april 2020 og var til 1. behandling den 7. maj 2020. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Beskæftigelsesudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og beskæftigelsesministeren sendte den 13. marts 2020 dette udkast til udvalget, jf. BEU alm. del – bilag 168. Den 29. april 2020 sendte beskæftigelsesministeren høringssvarene og et høringsnotat til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 5 bilag på lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 5 spørgsmål til beskæftigelsesministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Bjørn Brandenburg (S) Bjarne Laustsen (S) Jan Johansen (S) Jens Joel (S) Jeppe Bruus (S) Kasper Sand Kjær (S) fmd.

Leif Lahn Jensen (S) Lennart Damsbo-Andersen (S) Samira Nawa (RV) Kathrine Olldag (RV) Karsten Hønge (SF)

Halime Oguz (SF) Jette Gottlieb (EL) Victoria Velasquez (EL) Christian Juhl (EL) Torsten Gejl (ALT) Hans Andersen (V)

Anne Honoré Østergaard (V) Carsten Kissmeyer (V) Morten Dahlin (V) nfm. Anni Matthiesen (V) Ulla Tørnæs (V)

Bent Bøgsted (DF) Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) Dennis Flydtkjær (DF) Naser Khader (KF) Birgitte Bergman (KF)

Lars Boje Mathiesen (NB) Alex Vanopslagh (LA)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	48	Liberal Alliance (LA)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	42	Alternativet (ALT)	1
Dansk Folkeparti (DF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	16	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	13	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	4
Nye Borgerlige (NB)	4		